

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

De Nederlandsche Entomologische Vereeniging.

No. 177.

Deel VIII.

1 Januari 1931.

Adres der Redactie:

DR. J. TH. OUDEMANS, SCHOVENHORST, PUTTEN (G).

INHOUD: Dr. D. MAC GILLAVRY, Bibliographische Bijdrage II. — P. HAVERHORST, Hoe spoort de Atalanta de nectarhoudende bloemen op, door het gezicht of door den reuk? — Dr. J. TH. OUDEMANS, Bloemen en Insecten. — B. J. LEMPKE, Aanteekeningen betreffende Lepidoptera. — B. J. LEMPKE, Polygonia c-album L. — Dr. J. TH. OUDEMANS, Polygonia c-album L. — Dr. J. TH. OUDEMANS, 1930 een Muggenjaar. — Dr. A. C. OUDEMANS, Acarologische Aanteekeningen CVI.

De Bibliotheek der Nederlandsche Entomologische Vereeniging, Koloniaal Instituut, Mauritskade 62, Amsterdam, is geopend op werkdagen van 9¹/₂—12 en van 1—4¹/₂ uur, des Zaterdags slechts van 9¹/₂—12 uur.

Inzenders gelieven het door hen gewenschte aantal **extra-exemplaren** der E. B., of **overdrukken**, mits minstens 50 stuks, tegelijk met de inzending van hun manuscript aan te vragen.

Bibliographische bijdrage II.

Reeds lang had ik in mijn bezit een incompleet exemplaar van HUMBOLDT en BONPLAND, Recueil d'observations de zoologie et d'anatomie comparée; faites dans l'océan Atlantique, dans l'intérieur du nouveau continent et dans la mer du Sud, pendant les années 1799, 1800, 1801, 1802 et 1803, par AL. DE HUMBOLDT et A. BONPLAND. A Paris, chez Levrault, Schoell et Comp., Libraires. XIII. 1805. Dit werk is voor den entomoloog van veel belang doordat de entomologische artikels van de hand zijn van LATREILLE.

Nu was het mij opgevallen, dat de insecten daarin vermeld, waar ik ze geciteerd vond steeds een anderen datum droegen dan met mijn exemplaar overeenkwam, terwijl eveneens een andere pagina aangehaald werd. Onze entomologische bibliotheek bezit ook een exemplaar van hetzelfde werk, jammer genoeg slechts het eerste deel. Dit exemplaar draagt het jaartal 1811, hetgeen overeenkomt met de opgave in den INDEX LITTERATURAE ENTOMOLOGICAE van HORN en SCHENKLING onder No. 10951. Met deze uitgaaf kloppen de litteratuur opgaven der insecten van LATREILLE wel. Het is dus duidelijk, dat er van dit werk twee uitgaven bestaan, maar tevens, dat de citaten niet deugen, daar het van zelf sprekend is, dat de oudste uitgave geciteerd dient te worden. Daar ik aanvankelijk niet genoeg gegevens had over de eerste uitgaaf, vergenoegde ik er mij mede de uitgevers van den INDEX in kennis te stellen, dat er twee edities bestaan, wat door hen op pagina 1407 van den INDEX is genoteerd.

Kort geleden bemerkte ik, dat dezelfde moeilijkheid reeds door SHERBORN behandeld was in een artikel in de ANN. MAG. NAT. HIST. (Ser. 7) Vol. III. Nr. XVII, p. 428, 1899. Ik zou kunnen volstaan met naar dit artikel te verwijzen, ware het niet, dat uit genoemd artikel niet duidelijk blijkt, wanneer nu precies de bijdragen van LATREILLE verschenen zijn. Ik heb daarom met behulp van SHERBORN'S artikel en de exemplaren van het werk die ik kon raadplegen, (voor het tweede deel kon ik beschikken over het exemplaar uit de bibliotheek van TEYLER'S Genootschap), een zoo nauwkeurig mogelijke bibliographie voor den INDEX samengesteld, die ik hieronder afdruk. In het belang der NOMENKLATUUR laat ik daarop volgen de volledige lijst der insecten met paginatuur en dateering der verschillende uitgaven.

De reden, dat de eerste editie zoo in het vergeetboek geraakt is, wordt door SHERBORN aangegeven. Deze vond nl. in de zevende aflevering een „Avis”, waaruit blijkt, dat de meeste exemplaren wel vernietigd zijn. Het avis luidt aldus:

„Avec cette Livraison, qui terminera le premier volume des Observations de Zoologie et d'Anatomie comparée, on fournit aux Abonnés un nouveau texte pour la totalité de

ce volume. On a cru devoir faire ce sacrifice, afin que cet ouvrage ressemblât, pour le caractère et le papier, à toutes les autres parties du Voyage de M. de HUMBOLDT. Les Acquéreurs pourront faire relier ce volume; ils rendront tout le texte des livraisons précédentes, dont ils ne conserveront que les planches”.

Gelukkig, dat niet alle inteekenaren dit advies gevolgd hebben; wel mag worden aangenomen, dat het aantal exemplaren met den tekst eerste editie zeer gering zal zijn. Voor de leden van onze Entomologische Vereeniging is het verblijdend, dat het mij gelukte, juist tijdens het schrijven van dit stuk, op een exemplaar van dezen tekst voor de bibliotheek de hand te leggen, nog wel met de origineele omslagen der afleveringen. Het blijft te hopen, dat het gelukken zal, daarvoor ook het tweede deel te bemachtigen.

HUMBOLDT, A. et BONPLAND, A.—Voyage de MM. Alexandre de HUMBOLDT et Aimé BONPLAND. -Zoologie. Recueil d'observations de Zoologie et d'Anatomie comparée; faites dans l'océan Atlantique, dans l'intérieur du nouveau continent et dans la mer du Sud, pendant les années 1799, 1800, 1801, 1802 et 1803, par A1. de HUMBOLDT et A. BONPLAND. Paris.

Vol. I. 1Ed. Paris, Levrault, Schoell et Cie. An XIII—1805 (recte: 1805—1809). pp. 1—412. [= pp. 1—309. 2Ed. 1811 (recte: 1812)]. Pl. I—XXX.

Vol. I. 2Ed. Paris, Schoell, Dufour et Cie. 1811 (recte: 1812). pp. 1—368. Pl. I—XXX.

Vol. II. Paris, Smith et Gide. 1833 (recte 1813—1832). pp. 1—352. Pl. XXXI—LVII.

Hierin van LATREILLE:

A. Vol. I, Livr. 5/6. Ed. I. Art. XI.-Des Abeilles proprement dites, et plus particulièrement des Insectes de la même Famille, qui vivent en Société continue, et qui sont propres à l'Amérique Méridionale (Mélipones et Trigones); avec un Tableau méthodique des Genres comprenant les Insectes désignés anciennement sous le nom général d'Abeilles (Apis. Lin. Geoffroi). pp. ²⁹⁴295—343. Pl. XIX—XXI.—1809.

Vol. I. Livr. 7. Ed. II.-Idem. pp. 260—297. Pl. XIX—XXI.—1811 (recte: 1812).

← end translation

Idem Separaat. Faux titre : Des Abeilles et plus particulièrement les Insectes de la même Famille, qui sont propres à l'Amérique méridionale. pp. 1—38. Pl. XIX—XXI. Paris, 1811. (sine editore).

B. Vol. I. Livr. 4.—Art. IX. Insectes de l'Amerique équinoxiale, recueillis pendant le Voyage de MM. de HUMBOLDT et BONPLAND, et décrits par M. LATREILLE pp. 197—283. Pl. XV—XVIII. 1809.

Vol. I. Livr. 5/6, - Art. XII. Idem (Suite). pp. 344—397. Pl. XXII—XXV. 1809.

Ed. II. Vol. I. Livr. 7. Insectes etc. pp. 127—252. Pl. XV—XVIII et XXII—XXV. 1811 (recte : 1812).

Vol. II, Livr. 8. Idem (Seconde Partie) pp. 9—64. 1813.

„ „ „ 9. „ pp. 65—96. 1813.

„ „ „ 10. „ pp. 97—138. 1817.

(Pl. XXXI—CLIII. (In den tekst Pl. I—VII,)
Fig. 1/2 en Pl. XXXVII, Fig. 3—XLIII).)

De in **B** behandelde Insecten zijn de volgende:

Vol. I.	1 Ed. Livr. 4. 1809.	2 Ed. Livr 7. 1812.
I. <i>Melolontha chrysochlora</i> .	p. 201. Pl. XV. fig. 1—2.	p. 131.
II. <i>Rutela polita</i> .	p. 205. Pl. XV. fig. 3.	p. 134.
III. <i>Galéruca cajennensis</i> Fab.	p. 208. Pl. XV. fig. 4.	p. 136.
IV. <i>Altica abbreviata</i> Ol.	p. 209. Pl. XV. fig. 5.	p. 137.
V. <i>Imatidium 14-maculatum</i> .	p. 211. Pl. XV. fig. 6.	p. 139.
VI. <i>Imatidium semi-circulare</i> Ol.	p. 213. Pl. XV. fig. 7.	p. 141.
VII. <i>Imatidium albicolle</i> Ol.	p. 215.	p. 143.
VIII. <i>Cryptorhynchus spiculator</i> .	p. 216. Pl. XV. fig. 8.	p. 144.
IX. <i>Blatta angustata</i> .	p. 218. Pl. XV. fig. 9.	p. 146.
X. <i>Coreus sanctus</i> Fab.	p. 220. Pl. XV. fig. 10.	p. 147.
XI. <i>Reduvius dimidiatus</i> .	p. 223. Pl. XV. fig. 11.	p. 149.
XII. <i>Reduvius geniculatus</i> .	p. 225. Pl. XV. fig. 12,	p. 151.
XIII. <i>Cicindela bipustulata</i> .	p. 228. Pl. XVI. fig. 1-2.	p. 153.
XIV. <i>Elater palliatus</i> .	p. 230. Pl. XVI. fig. 3.	p. 154.
XV. <i>Lampyrus plumicornis</i> .	p. 232. Pl. XVI. fig. 4.	p. 156.
XVI. <i>Bruchus curvipes</i> .	p. 234. Pl. XVI. fig. 5-6.	p. 158.
XVII. <i>Tetraonyx octo-maculatum</i> .	p. 237. Pl. XVI fig. 7.	p. 160.
XVIII. <i>Cerambyx viridipennis</i> .	p. 241. Pl. XVI. fig. 8.	p. 163.
XIX. <i>Cerambyx quadrinotatus</i> .	p. 243. Pl. XVI. fig. 9.	p. 165.

Vol. I.

1 Ed. Livr. 4. 1809.

2 Ed. Livr. 7. 1812.

XX. <i>Erotylus zebra</i> Fab. p. 245. Pl. XVI. fig. 10.	p. 167.
XXI. <i>Membracis lanceolata</i> Fab. p. 247. Pl. XVI. fig. 11.	p. 169.
XXII. <i>Tettigonia flavo-guttata</i> . p. 249. Pl. XVI. fig. 12.	p. 171.
XXIII. <i>Melipona fasciata</i> . p. 251. Pl. XVI. fig. 13.)	p. 173.
XXIV. <i>Odacantha bifasciata</i> Fab. p. 254. Pl. XVII. fig. 1.	p. 175.
XXV. <i>Lycus succinctus</i> . p. 256. Pl. XVII. fig. 2.	p. 177.
XXVI. <i>Dasytes rubripennis</i> . p. 258. Pl. XVII. fig. 3-4.	p. 178.
XXVII. <i>Ateuchus septem-maculatus</i> . p. 260. Pl. XVII. fig. 5.	p. 180.
XXVIII. <i>Scarabaeus aegeon</i> Fab. p. 262. Pl. XVII. fig. 6.	p. 182.
XXIX. <i>Erotylus unicolor</i> Ol. p. 264. Pl. XVII. fig. 7.	p. 184.
XXX. <i>Pentatoma dentifrons</i> . p. 265. Pl. XVII. fig. 8.	p. 185.
XXXI. <i>Coreus lunatus</i> Fab. p. 267. Pl. XVII. fig. 9.	p. 187.
XXXII. <i>Coreus heteropus</i> . p. 269. Pl. XVII. fig. 10.	p. 189.
XXXIII. <i>Tettigonia sanguinicollis</i> . p. 271. Pl. XVII. fig. 11.	p. 191.
XXXIV. <i>Euglossa surinamensis</i> Latr. p. 273. Pl. XVII. fig. 12.	p. 193.
XXXV. <i>Heliconius humboldt</i> . p. 275. Pl. XVIII. fig. 1-2.	p. 194.
XXXVI. <i>Nymphalis pavon</i> . p. 279. Pl. XVIII. fig. 3-4.	p. 197.
XXXVII. <i>Cethosia bonpland</i> . p. 282. Pl. XVIII. fig. 5-6	p. 199.

Vol. I.

1 Ed. Livr. 5/6. 1809.

2 Ed. Livr. 7. 1812.

XXXVIII. <i>Scarabaeus barbicornis</i> .	p. 344. Pl. XXII. fig. 1.	p. 201.
XXXIX. <i>Melolontha longicollis</i> .	p. 346. Pl. XXII. fig. 2.	p. 203.
XL. <i>Lampyris linearis</i> .	p. 348. Pl. XXII. fig. 3.	p. 205.
XLI. <i>Calandra sericea</i> Ol.	p. 349. Pl. XXII. fig. 4.	p. 206.
XLII. <i>Cerambyx succinctus</i> Fab.	p. 350. Pl. XXII. fig. 5.	p. 207.
XLIII. <i>Clynthra cingulata</i> .	p. 351. Pl. XXII. fig. 6-7.	p. 208.
XLIV. <i>Cassida multicava</i> .	p. 352. Pl. XXII. fig. 8-9.	p. 210.
XLV. <i>Altica albo-marginata</i> .	p. 353. Pl. XXII. fig. 10.	p. 211.
XLVI. <i>Eumorphus cruciger</i> .	p. 355. Pl. XXII. fig. 11.	p. 213.
XLVII. <i>Ledra</i> . (2 Ed. <i>Dedra</i>) <i>viridipennis</i> .	p. 357. Pl. XXII. fig. 12.	p. 215.
XLVIII. <i>Polistes pedunculata</i> .	p. 359. Pl. XXII. fig. 13.	p. 217.
XLIX. <i>Copris conspicillatus</i> Weber.	p. 360. Pl. XXIII. fig. 1.	p. 218.
L. <i>Onthophagus curvicornis</i> .	p. 363. Pl. XXIII. fig. 2.	p. 220.
LI. <i>Melolontha rubiginosa</i> .	p. 364. Pl. XXIII. fig. 3.	p. 221.
LII. <i>Telephorus luctuosus</i> .	p. 366. Pl. XXIII. fig. 4.	p. 222.
LIII. <i>Dyticus circumscriptus</i> .	p. 366. Pl. XXIII. fig. 5.	p. 223.
LIV. <i>Epitragus brunnicornis</i> .	p. 368. Pl. XXIII. fig. 6.	p. 225.

*) Merkwaardiger wijze is de foutieve aanhaling op p. 335 uit de eerste Ed., nl. p. 249. Pl. XVI. fig. 12, in de tweede Ed. op p. 291 (resp. p. 32) blijven staan.

Vol. I.

1 Ed. Livr. 5/6. 1809.

2 Ed. Livr. 7. 1812.

LV. *Curculcio* (2 Ed. *Curculio*) *annuliger*. p. 371. Pl. XXIII.

fig. 7. p. 227.

LVI. *Coccinella humeralis*. p. 373. Pl. XXIII. fig. 8. p. 229.LVII. *Coccinella quadriplagiata*. p. 374. Pl. XXIII. fig. 9. p. 231.LVIII. *Altica quinque-lineata*. p. 375. Pl. XXIII. fig. 10. p. 232.LIX. (2 Ed. LIX) *Chrysomela semi-marginata*. p. 376.

Pl. XXIII. fig. 11. p. 233.

LX. *Aetalion reticulatum* L. p. 378. Pl. XXIII. fig. 12. p. 234.LXI. *Erycina oppelii*. p. 381. Pl. XXIV. fig. 1-2. p. 237.LXII. *Erycina euclides*. p. 384. Pl. XXIV. fig. 3-4. p. 240.LXIII. *Erycina aristoteles*. p. 387. Pl. XXIV. fig. 5-6 p. 243.LXIV. *Erycina pallas*. p. 389. Pl. XXIV. fig. 7-8. p. 244.LXV. *Nymphalis chrysites*. p. 390. Pl. XXV. fig. 1-2. p. 245.LXVI. *Nymphalis leucophthalma*. p. 392. Pl. XXV.

fig. 3-3. (sic). p. 247.

LXVII. *Heliconius cyrene*. p. 394 Pl. XXV. fig. 5-6. p. 249.LXVIII. *Erycina agesilas*. p. 396. Pl. XXV. fig. 7-8. p. 251.

Vol. II.

Livr. 8.

1813.

LXIX. *Erotylus taeniatus*. p. 9. Pl. I. fig. 1.LXX. *Scarabaeus fossor*. p. 11. Pl. I. fig. 2.LXXI. *Melolontha pulla*. p. 13. Pl. I. fig. 3.LXXII. *Lampyrus scintillans*. p. 14. Pl. I. fig. 4.LXXIII. *Elater semi-marginatus*. p. 16. Pl. I. fig. 5.LXXX. (sic). *Tenebrio* ? *biimpressus*. p. 17. Pl. I. fig. 6.LXXV. *Trogosita marginata*. p. 19. Pl. I. fig. 7.LXXVI. *Altica quinque-fasciata*. p. 20. Pl. I. fig. 8.LXXVII. *Altica decem-punctata*. p. 21. Pl. I. fig. 9.LXXVIII. *Altica bicincta*. p. 22. Pl. I. fig. 10.LXXIX. *Altica ianthinipennis*. p. 24. Pl. I. fig. 11.LXXX. *Galeruca quadrivittata*. p. 25. Pl. I. fig. 12.LXXXI. *Coccinella 16-pustulata*. p. 26. Pl. I. fig. 13.LXXXII. *Copris conspicillatus*. ♀ p. 27. Pl. II. fig. 1.LXXXIII. *Liparus hispidus*. p. 28. Pl. II. fig. 2.LXXXIV. *Cryptorhynchus leucocoma*. p. 29. Pl. II. fig. 3.LXXXV. *Saperda bicuspidata*. p. 30. Pl. II. fig. 4.LXXXVI. *Lycus terminatus*. p. 32. Pl. II. fig. 5.LXXXVII. *Lycus suturalis*. p. 33. Pl. II. fig. 6.LXXXVIII. *Cassida flavo-lineata*. p. 35. Pl. II. fig. 7.LXXXIX. *Cassida flavescens*. p. 35. Pl. II. fig. 8.CX. (sic). *Chrysomela quadrivittata*. p. 36. Pl. II. fig. 9.XCI. *Coccinella bis-sex punctata*. p. 37. Pl. II. fig. 10.

Vol. II. Livr. 8. 1813.

- XCII. *Altica aeneipennis*. p. 38. Pl. II. fig. 11.
 XCIII. *Altica alternata*. Ill. p. 39. Pl. II. fig. 12.
 XCIV. *Melolontha rufipes*. p. 41. Pl. III. fig. 1.
 XCV. *Cetonia stellata*. p. 43. Pl. III. fig. 2.
 XCVI. *Cetonia liturata* Ol. p. 45. Pl. III. fig. 3.
 XCVII. *Melolontha variegata*. p. 47. Pl. III. fig. 4.
 XCVIII. *Buprestis cupro-aenea*. p. 49. Pl. III. fig. 5.
 XCIX. *Altica* (sic). *cretacea*. p. 51. Pl. III. fig. 6.
 C. *Altica scutata*. p. 52. Pl. III. fig. 7.
 CI. *Altica* (sic). *albo-marginata*. p. 53. Pl. III. fig. 8.
 CII. *Altica chrysoptera*. p. 54. Pl. III. fig. 9.
 CIII. *Colaspis humeralis*. p. 55. Pl. III. fig. 10.
 CIV. *Saperda dentipennis*. p. 57. Pl. III. fig. 11.
 CV. *Tettigonia macroptera*. p. 57. Pl. III. fig. 12.
 CVI. *Melolontha flavo-striata*. p. 58. Pl. IV. fig. 1.
 CVII. *Buprestis bilineata*. p. 60. Pl. IV. fig. 2.
 CVIII. *Rutela versicolor*. p. 62. Pl. IV. fig. 3.
 CIX. *Altica uni-punctata*. p. 63. Pl. IV. fig. 4.
 CX. *Epitragus fuscipes*. p. 64. Pl. IV. fig. 5.

Vol. II. Livr. 9. 1813.

- CXI. *Bostrichus bicornutus*. p. 65. Pl. IV. fig. 6.
 CXII. *Pedinus laticolis*. (sic). p. 66. Pl. IV. fig. 7.
 CXIII. (sic). *Coccinella 13-notata*. p. 67. Pl. IV. fig. 8.
 CXIV. *Altica decem-punctata*. p. 68. Pl. IV. fig. 9.
 CXV. *Galeruca quadrilineata*. p. 69. Pl. IV. fig. 10.
 CXVI. *Galeruca quinque-lineata*. p. 70. Pl. IV. fig. 11.
 CXVII. *Eumolpus spinipes*. p. 71. Pl. IV. fig. 12.
 CXVIII. *Satyrus orcus*. p. 72. Pl. V. fig. 1-2.
 CXIX. *Vanessa epaphus*. p. 74. Pl. V. fig. 3-4.
 CXX. *Nymphalis nessus*. p. 76. Pl. V. fig. 5-6.
 CXXI. *Pieris nemesis*. p. 78. Pl. V. fig. 7-8.
 CXXII. *Nymphalis iphis*. p. 80. Pl. VI. fig. 1-2.
 CXXIII. *Nymphalis cyane*. p. 82. Pl. VI. fig. 3-4.
 CXXIV. *Vanessa corinna*. p. 84. Pl. VI. fig. 5-6.
 CXXV. *Heliconius neleus*. p. 86. Pl. VI. fig. 7-8.
 CXXVI. *Vanessa dione*. p. 87. Pl. VII. fig. 1-2.
 CXXVII. *Erycina ops*. p. 89. Pl. XXXVII. fig. 3-4.
 CXXVIII. *Erycina pitheas*. p. 90. Pl. XXXVII. fig. 5-6.
 CXXIX. *Heliconius stratonice*. p. 92. Pl. XXXVII. fig. 7-8.
 CXXX. *Xylocopa chrysoptera*. p. 93. Pl. XXXVIII. fig. 1.
 CXXXI. *Xylocopa dimidiata*. p. 95. Pl. XXXVIII. fig. 2.
 CXXXII. *Polistes erythrocephala*. p. 96. Pl. XXXVIII. fig. 3.

Vol. II.

Livr. 10.

1817.

- CXXXIII. *Polistes rufipennis*. p. 97. Pl. XXXVIII. fig. 4.
 CXXXIV. *Ichneumon rubiginosus*. p. 98. Pl. XXXVIII. fig. 5.
 CXXXV. *Formica spinicollis*. p. 99. Pl. XXXVIII. fig. 6-12.
 CXXXVI. *Lycus nigricornis*. p. 102. Pl. XXXIX. fig. 1.
 CXXXVII. *Mantis rhombicollis*. p. 103. Pl. XXXIX. fig. 2-2. (sic).
 CXXXVIII. *Belostoma ellipticum*. p. 105. Pl. XXXIX. fig. 4.
 CXXXIX. *Melolontha brunnipennis*. p. 106. Pl. XXXIX. fig. 5.
 CXL. *Blaps pygmaea*. p. 108. Pl. XXXIX. fig. 6.
 CXLI. *Melolontha angustata*. p. 109. Pl. XXXIX. fig. 7.
 CXLII. *Termès marginipenne*. p. 111. Pl. XXXIX. fig. 8.
 CXLIII. *Odynerus nasidens*. p. 112. Pl. XL. fig. 1-2.
 CXLIV. *Cicada melanochlora*. p. 113. Pl. XL. fig. 3-4.
 CXLV. *Cercopis nigrifrons*. p. 115. Pl. XL. fig. 5.
 CXLVI. *Tabanus trilineatus*. p. 116. Pl. XL. fig. 6.
 CXLVII. *Ascalaphus hyalinus*. p. 118. Pl. XL. fig. 7.
 CXLVIII. *Forficula minuscula*. p. 119. Pl. XL. fig. 8-9.
 CXLIX. *Galerita ruficollis*. p. 120. Pl. XL. fig. 10.
 CL. *Pieris helvia*. p. 121. Pl. XLI. fig. 1-2.
 CLI. *Pieris lycimnia*. p. 123. Pl. XLI. fig. 3-4.
 CLII. *Heliconius ismenius*. p. 125. Pl. XLI. fig. 5-6.
 CLIII. *Heliconius lamirus*. p. 126. Pl. XLI. fig. 7-8.
 CLIV. *Heliconius clysonymus*. p. 128. Pl. XLII. fig. 1-2.
 CLV. *Heliconius dicaeus*. p. 130. Pl. XLII. fig. 3-4.
 CLVI. *Erycina euclides*. p. 131. Pl. XLII. fig. 5-6.
 CLVII. *Callimorpha bifasciata*. p. 132. Pl. XLII. fig. 7-8.
 CLVIII. *Bombyx nyctimene*. p. 133. Pl. XLIII. fig. 1-2.
 CLIX. *Hesperia nearchus*. p. 135. Pl. XLIII. fig. 3-4.
 CLX. *Noctua albizona*. p. 136. Pl. XLIII. fig. 5-6.
 CLXI. *Phalaena gonoptera*. p. 138. Pl. XLIII. fig. 7-8.

Uit de met A aangeduide verhandeling van LATREILLE dient alleen vermeld:

Trigona compressa. (*Centris cilipes*? Fab.) Vol. I, 1 Ed. p. 340, 1809. — 2 Ed. p. 294. 1812. — Ed. separ. p. 35, 1811.

Amsterdam, 30 October 1930.

D. MAC GILLAVRY.

Hoe spoort de *Atalanta* de nectarhoudende bloemen op: door het gezicht, of door den reuk?

Dezer dagen verscheen als Reclame-uitgave een werkje, getiteld: „Blüten und Insekten”, geschreven door professor